Kort om økonomisk situasjon og utfordringer

Prognosen for 2025 viser per 31.08.2025 22,3 mill. kroner i forventet merforbruk for kommunen i forhold til opprinnelig budsjett.

Renteutgiftene utgjør en vesentlig del av budsjettet. Forventninger om renteutgifter er lagt inn i budsjettet, men utsettelse av rentereduksjoner bidrar negativt. Kommunestyret bevilget ekstra til dette formålet i sak om revidert budsjett I. Stramme budsjett på rammeområdene henger tett i sammen med denne situasjonen.

Flere av rammeområdene klarer ikke å holde sine rammer i 2025 og pensjonsutgiftene forblir høye fremover.

Kommunedirektøren er bekymret for kommunens økonomi. I økonomiplanperioden må kommunen gjøre betydelige investeringer i helse og velferd. Det skal også bygge ny brannstasjon. Det må ryddes plass til å dekke økte finansutgifter og økte driftsutgifter i fremtiden. Noe vil dekkes av statlige midler men en stor andel må fremskaffes ved å kutte utgifter på oppvekstområdet.

Disposisjonsfondet utgjør 36 mill. kroner per 1.1.2025. Disposisjonsfondet forventes å ligge på om lag 11 mill. kroner ved årets slutt. Hustadvika kommune er svært sårbar for et eventuelt fremtidig merforbruk.

Kommunedirektøren har i sin skisse til økonomiplan lagt opp et løp der avsetninger til fond blir på et minimum og netto driftsresultatene er under tilrådde anbefalinger. Dette er kun en løsning for noen få år. I denne økonomiplanperioden må det arbeides med å få til en bærekraftig økonomi så snart som mulig. Det viktigste tiltaket vil bli å redusere ressursbruk på oppvekstområdet og overføre disse til helse og velferd. Utbygging på helse og velferdsområdet vil medføre økte driftsutgifter etter økonomiplanperioden for kommunen. Det blir utfordrende for kommunen å dekke inn disse i fremtiden.

KOSTRA- og effektivitetsanalyse – Hustadvika kommune 2024

- Vi har utarbeidet en KOSTRA- og effektivitetsanalyse som skal illustrere hvordan kommunens ressursbruk på sentrale tjenesteområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser, dvs. vi tar hensyn til både beregnet utgiftsbehov og reelt inntektsnivå (målt som korrigerte frie inntekter).
- Våre beregninger viser at Hustadvika kommune, på de sentrale tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet, hadde merutgifter i forhold til landsgjennomsnittet på 91,8 mill. kr i 2024. Da er det ikke hensyntatt verken for at kommunen hadde et høyere beregnet utgiftsbehov enn «gjennomsnittskommunen» (ca. 4 prosent), eller at kommunen hadde 1 prosent lavere inntektsnivå enn landsgjennomsnittet (tilsvarende om lag 9,7 mill. kr).
- ***Beregningene viser at Hustadvika kommune samlet sett hadde et merforbruk på 60,8 mill. kr i forhold til kommunens «normerte og inntektsjusterte nivå» i 2024.***

Oppsummering KOSTRA- og effektivitetsanalyse. Hustadvika kommune 2024. Kilde: KOSTRA/KDD/TF

Tjenesteområde	Mer-/mindreforbruk 2024 (mill. kr) sammenlignet med		
	Landsgjennom-snittet	«Normert nivå»	«Normert og inntektsjustert nivå»
Barnehage	9,2	16,7	18,2
Administrasjon	-9,2	-9,1	-8,4
Landbruk	0,8	-2,1	-2,1
Grunnskole	64,3	39,9	42,2
Pleie og omsorg	37,0	8,2	11,7
Kommunehelse	11,6	6,9	7,6
Barnevern	-4,1	-6,0	-5,6
Sosialtjeneste	-17,8	-3,4	-2,9
Sum	**91,8**	**51,1**	**60,8**